

REMISSVAR

2020-12-11

Finansdepartementet Fi2020/04264
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

Promemorian Ytterligare förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av promemorian ytterligare förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling och inkommer här med förbundets yttrande.

Om förslaget: I promemorian föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling förstärks ytterligare:

- Arbetstidsvillkoret, dvs. kravet på hur stor del av arbetstiden under kalendermånaden som den anställde ska ha arbetat med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige för att avdrag ska få göras, ska vara minst hälften i stället för minst tre fjärdedelar av arbetstiden.
- Vidare höjs det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna som får göras för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige från 450 000 kronor till 600 000 kronor per månad. Detta medför att taket för nedsättningen av den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling höjs i motsvarande mån.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 och tillämpas på ersättning som utges efter den 30 juni 2021.

Vår analys: Enligt promemorians skäl till förslag avsnitt 4.1 anses FoU inte enbart öka *produktiviteten hos det företag som utför den utan har positiva externa effekter och kan leda till att det skapas kluster i en region. Eftersom det företag som står för kostnaden för FoU inte kan tillgodogöra sig hela avkastningen på investeringen finns en risk att det görs för lite FoU i förhållande till vad som är samhällsekonomiskt optimalt. Det finns således samhällsekonomiska skäl för att subventionera FoU. Skatteregler som ger incitament till ökade investeringar i FoU kan spela en viktig roll i detta sammanhang.* Samtidigt klargör man i kap 5 konsekvensanalys att *beräkningarna vanligtvis utgår från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna.* Därav ligger förslaget syfte i ett motsatsförhållande till det beräkningsunderlag som ligger till grund för verkställande. Sannolikheten att framlagt förslag ger den effekt som åsyftas är liten, då verkställande myndigheter inte bedömer att detta är möjligt utifrån Finansdepartementets beräkningskonventioner.

Sänkning av arbetsgivaravgifter tenderar vara ett instrument som används då man anser att riktade sänkningar mot specifika verksamheter ska leda till ökad sysselsättning. Så är fallet även med detta förslag. Sänkta arbetsgivaravgifter kan ge upphov till två effekter, substitutionseffekter och skaleffekter. Förslagets riktade nedsättning av arbetsgivaravgifter strävar efter en

substitutionseffekt, d v s att företagen får ekonomiska incitament att öka antalet anställda som jobbar med FoU. Denna effekt lyfts fram på ett tydligt och konkret sätt medan skaleffekten hanteras mycket vagt genom en mening på sidan 13 *En förändring av arbetsgivaravgifterna antas även ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna genom övervältring på löner, priser och vinster*. Småföretagarnas Riksförbund anser att för att nå syftet att öka takten i en ekonomisk återstart borde skaleffekterna av en åtgärd belysas bättre i promemorian och generellt vara mer eftersträvbara än substitutionseffekterna.

I promemorian förs det fram att förslagets utformning främjar FoU-verksamhet i både små och stora företag. Dock saknas det i promemorian en definition kring vilka riktlinjer som gäller för vilka arbetsgivare som får göra avdrag. I socialavgiftslagen 11 – 12 § hittar man den juridiska definitionen men frågan är huruvida ett stort bolag och ett mikroföretag har samma syn på vad som avses med *systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana*. Förbundet anser att ett förtydligande exempel skulle vara av värde för att småföretagare framgent ska våga nyttja detta avdrag.

Vår slutsats: Småföretagarnas Riksförbund ställer sig positiva till föreslagen förändring men anser att förslaget troligtvis inte kommer gynna eller förenkla de mindre företagens möjligheter att stärka sitt utvecklingsarbete.

Vår rekommendation: Småföretagarnas Riksförbund anser att en generell sänkning med 10 procent av arbetsgivaravgiften, motsvarande den allmänna löneavgiften, skulle vara att förordas. Vi refererar till det remissvar som skickades in den 4 dec 2019 avseende Promemorian Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning och utveckling Dnr: Fi2019/03515/S1. De ställningstagande som presenterades där är fortfarande aktuella och har inte förändrats nämnvärt av nu föreslagna ändringar.

Alternativ formulering: Det alternativ som Småföretagarnas Riksförbund skulle förordas utvecklas i förbundets rapport *Normalisera arbetsgivaravgiften – sänk nivån, så att Sverige slutar ha högre skatt än omvärlden* (Nima Sanandaji, 2020). Där konstaterar vi att politiken förväntar sig att en sänkning av arbetsgivaravgiften direkt ska resultera i fler arbetstillfällen. I verkligheten sker delar av effekten i form av jobbskapande och delar i form av att företagets och de anställdas ekonomi stärks. Resultatet är en kombination av önskvärda effekter, inte enbart fler arbetstillfällen.

Det som borde tas med i avsnittet Syfte och alternativa lösningar är vad en generell sänkning av den allmänna löneavgiften skulle medföra för konsekvenser för små företags vilja att satsa på forskning och kommersiell utveckling av företaget. Enligt promemorians resonemang uttrycks en förväntan av att en sänkning av arbetsgivaravgiften direkt ska resultera i fler arbetstillfällen kopplat till FoU. En generellt sänkt arbetsgivaravgift leder enligt viss forskning till en skaleffekt som i större utsträckning stimulerar företagande, stärker företagets ekonomi, höjer företagares och anställdas inkomst, samt leder till att fler jobb skapas. Med en generellt sänkt arbetsgivaravgift minskar företagets produktionskostnader, som frigör kapital att satsa på just forskning och utveckling. Småföretagarnas Riksförbund anser att en skaleffekt via en generellt sänkt arbetsgivaravgift vore betydligt mer effektiv än promemorians temporära och riktade insats.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och styrelseledamot Mattias Andersson varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund